

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024 - 2025

Kh 12.12.2022 § 188
235/02.02.00/2022

Valmistelija hallintojohtaja Päivi Huhtala

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan:

”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaisissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. (21.5.2021/419).

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.”

Kunnanhallitus on 15.8.2022 Talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024 – 2025 laadintaohje. Ohjeen mukaan hallintokunnat antavat talousarvioehdotuksensa 21.10.2022 mennessä ja hallitus käsittelee sen marraskuussa. Valiokunnat ovat määräajassa toimittaneet talousarvioesityksensä.

Ohjeen mukaan toimialojen tuli laatia talousarvio vuodelle 2023 vuoden 2022 talousarvio vähennettynä koronapandemiaan liittyvillä menoilla ja tuloilla. Talousarvio tuli pyrkiä laatimaan 0-kasvulla lukuun ottamatta palkkoja ja sivukuluja sekä uusien toimintojen muutosten vaatimia määrärahatarpeita.

Sivistystoimen oleelliset toiminnalliset muutokset ja tavoitteet:

- yhden koulutuksen järjestäjän mallin valmistelu ja päätökset
- ruokapalveluhenkilöstön siirto sivistystoimesta tekniselle toimelle
- Rantakankaan koulun siirtyminen yhteiskoululle
- kunnan opetushenkilöstön virkarakenteen tarkastelu ja uusiminen

- kelpoisen henkilöstön rekrytointi niin koulutoimessa kuin kirjastossakin
- varhaiskasvatuksessa digitaalisen osaamisen vahvistaminen

Investointilistalle sivistystoimi ehdottaa seuraavia kohteita:

- Prosentti taiteeseen –hanke. Taidetta on tarkoitus sijoittaa luontoon ja ulkoalueille; suunnitelmissa on mm. Välijoen kanavapuiston alue, yhteiskoulun ja kirjaston piha-alue ja/tai Nissintien urheilualue. Yhteensä 60.000, josta avustusta 30.000 euroa.
- lukion älynäyttöjen hankinta opetukseen. Lukioon hankitaan samanlainen tvt-kalustus kuin mikä on yhteiskoululla joka opetustilassa. Yhteensä 18.000 euroa.

Tekninen valiokunta on todennut, että Lappajärven kunnan investointiohjelman tärkeimmät hankkeet vuonna 2023-2024 ovat vierasvenesataman- ja saunamaailman aallonmurtajien ja tulevien Nykälänniemi-Kyrönsaari-Halkosaari siltahankkeiden rakentaminen. Siltahankkeiden avulla parannetaan merkittävästi Lappajärven kunnan yhdyskunta- ja infrasuunnittelua. Hankkeet tulevat sijoittumaan mahdollisesti vuosille 2023-2025. Hankkeiden kokonaiskustannukset ovat noin 3.0 Me.

Kehitysvaliokunnan talousarvioesityksessä merkittävimmät menoerät ovat JPYP:n jäsenmaksu sekä markkinointiin varattu määräraha. Kehitysvaliokunta on esittänyt 3000 euron määrärahan osallistavaan budjetointiin.

Merkittävin muutos vuoden 2023 budjetissa on sosiaali- ja terveystoimen palvelujen sekä pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueelle. Myös koulukuraattoripalvelut siirtyvät. Siirrot ovat vaikuttaneet toimintakuluihin mutta myös vero- ja valtionosuuksiin. Eläkemenoperusteiset maksut poistuvat ja niiden tilalle tulee tasausmaksu, joka on jaettu hyvinvointialueille ja kunnille palkkojen suhteessa.

Talousarvion toimintatuotoiksi on arvioitu 3.889.789 euroa ja toimikuntakuluiksi -11.165.974 euroa, toimintakatteeksi muodostuu -7.276.185 euroa. Verotuloiksi on varovaisuusperiaatteella arvioitu 5.907.000 euroa ja valtionosuuksiksi 3.486.700 euroa. Korkokuluiksi on arvioitu 305.000 euroa ja poistoiksi 1.126.392 euroa. Tilikauden ylijäämäksi on arvioitu 689.873 euroa.

Investointien kokonaismenoiksi on arvioitu 2.048.000 euroa ja tuloksi 30.000 euroa, nettoinvestoinnit ovat yhteensä 2.018.000 euroa.

Rahoituslaskelman mukaan uutta pitkäaikaista lainaa otetaan 651.735 euroa.

Henkilöstösuunnitelman mukaan henkilöstömäärässä ei tapahdu merkittäviä muutoksia.

Taloussuunnitelmavuosien 2024 ja 2025 arviointi on erittäin haasteellista sekä vero- että valtionosuuksien osalta. Näitä tullaan tarkastelemaan uudelleen sen jälkeen kun vuoden 2022 tilinpäätökset valmistuvat. Verotulot on arvioitu Kuntaliiton arvion mukaisesti.

Esityslistan oheismateriaalina on jaettu Lappajärven kunnan talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024 ja 2025.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Sami Alasara
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää omalta osaltaan hyväksyä vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2024 - 2025 ja esittää sen edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin. Investointiosaan lisättiin kaavateiden suunnitteluun 20.000 euroa. Hallintojohtajalle annettiin valtuudet tehdä talousarvioon tarvittavat muutokset.
Lisätietoja antaa	Kj Sami Alasara puh. 044-3699 611, s-posti sami.alasara(at)lappajarvi.fi